

Funksjons- og arealanalyse for ny kommunal barnehage i Vanvikan .

Vanvikan barnehage størrelse pr. dags dato:

- 77 ekvivalenter på 4 avdelinger (36 plasser for barn 3-6 år og 18 plasser for barn 0-3 år.)

Den nye barnehagens størrelse:

- Den nye barnehagen bør være like stor som i dag eller større. Hvis kommunen skal bygge for fremtiden bør den nye barnehagen bygges slik at den ved behov kan ta inn flere barn pr. avdeling, slik at man kan oppfylle kommunens plikt til å skaffe barnehageplass til alle som har krav på det. Den rimeligste og enkleste måten å bygge med mulighet for vekst er å øke arealet noe pr. avdeling, slik at man kan ha 24 ekvivalenter i stedet for 18 pr. avdeling ved behov. Da kan man enkelt utvide antall ekvivalenter fra 18 til 24 pr. avdeling ved å sette inn en ekstra voksen uten å gjøre bygningsmessige endringer. Dette vil gi stor fleksibilitet, og gjør at man bygger for fremtiden. Mange har bygget nye barnehager som blir for små rett etter at bygget er ferdig.

Når den Videregående skolen blir bygget i Vanvikan og planene om å legge ut tomter for boligbygging flere steder blir realisert, er det naturlig at det blir befolkningsvekst i Vanvikan.

Areal.

	4 barnegrupper, 2 storbarnsavgd. Med 18 barn pr. avgd og 2 småbarnsavgdeling er med 9 barn pr. avgdeling	4 barnegrupper, 1 storbarnsavgd med 24 barn. 1 storbarnsavgd med 18 barn, 1 småbarnsavgd med 12 barn, 1 småbarnsavgd med 9 barn	4 barnegrupper, 2 storbarnsavgdeling er med 24 barn pr. avgd, 2 småbarnsavgdeling er med 12 barn pr. avgd.
Småbarn	18	21	24
Storbarn	36	42	48
Sum antall barn	54	63	72
Sum antall ekvivalente r	72	84	96

Personal- årsverk	13 + spes.ped.ansatte, læringer ol.	15 + spes.ped.ansatt e, læringer ol.	17 + spes.pedansatte, læringer ol.
----------------------	---	--	--

Staten har satt et minimumskrav til størrelse på lekearealet for barna til 5,3 m² pr. barn for barna under 3 år. Og 4,0 m² pr. barn for barna over 3 år. Personalrom, ganger, møterom, kontor, lager ol. kommer utenom. Det utvendige lekearealet bør være 6 ganger større enn innearealet i følge barnehageloven. Det vil si 31,8 m² uteareal pr. barn under 3 år, og 24,0 m² areal pr. barn over 3 år.

TOMTA.

Da Vanvikan barnehage har NATUR som ett av våre to viktigste satsingsområder er det viktig for barn, personale og foreldre i barnehagen at barnehagen blir bygd på en naturtomt med nærhet til stranda og sjøen. Dette er viktigere enn at barnehagen ligger midt i sentrum, selv om vi ønsker gangavstand til sentrum.

Natur gir barna de beste lekemuligheter. Naturlig vegetasjon bør i størst mulig grad bevares på tomta. Skog bør bevares i store grupper og ikke som ett og ett tre. Da har skogen størst mulighet for å tilpasse seg de nye vokseforholdene som utbyggingen medfører. Lek krever variasjon i terreng. Naturmark med ulendt terreng fremmer utviklingen av barns fysiske ferdigheter og bidrar til utfoldelse og kreativ lek. Utearealene skal inspirere til lek, pirre nysgjerrigheten, og gi muligheter for læring av egne erfaringer. Norske og svenske studier viser at naturområder betyr mye for barns lek og utvikling. I barnehager med mye plass og stor variasjon i terreng og vegetasjon, leker barna flere fantasileker, tempoet blir roligere, konfliktene færre og den motoriske utviklingen er bedre enn i barnehager med liten plass, lite natur og få utfoldelsesmuligheter for lek. (Grahm m. fl. 1997). Barn som leker i naturen, får bedre balanse, koordinasjon, orienteringsevne og styrke. (Fjørtoft 2000).

Ferdigproduserte lekeapparater kan stimulere grovmotoriske aktiviteter, men ikke erstatte naturens utfordringer som for eksempel klatretrær eller terrengformasjoner.

Den fysiske leken er en sentral del av barns lekekultur. Dette krever allsidig tilrettelegging og større arealer å bevege seg på. Barnas fantasi iscenesetter leken. Terreng, hauger, naturlige gjemmesteder, store steiner, trær, busker og kratt er flotte utfordringer.

Foreldrene og personalet har vært tydelige på at de ønsker en naturtomt i nærheten av fjæra.

På en naturtomt er det lettere tilgang til realfagsatsing – naturfag, matematikk, forskning og teknikk. Barna kan oppdage og finne ting å undre seg over, mer på ei naturtomt enn et flatt jorde.

Når det gjelder sol og vindskjerming er det lettere å finne svale plasser i skyggen til lek, utemåltid osv på en naturtomt med trær.

En naturtomt i nærheten av fjæra og med gangavstand til sentrum vil bety mye for trivselen til barn, personale og foreldre.

Byggets plassering bør gi best mulig forhold for sol- og terrengutnyttelse.

Bygget bør bygges i vinkel, muligens i T-form, både for å lage skjermede kroker på utelekeplassen for de minste barna, og de av barna som trenger skjerming, og for å minske gjennomgang på avdelingene inne.

Det kan være hensiktsmessig å ha en grind mellom det skjermede området for småbarna og resten av utelekeplassen til bruk ved behov, som når det er mindre voksne, barn som trenger trygghet/skjerming osv. Inngangspartiene bør være overbygget og skjermet for vær. Uteområdet bør bestå av ulike soner, gjerne med tak og tregulv nærmest bygget hvor det tilrettelegges for mulighet for å kunne spise ute, ha med formingsaktiviteter ut osv., opparbeide et flatere område til sykling, ellers mest mulig naturtomt, ta vare på natur, trær og vekster som er. Opparbeide utearealet med ulike soner for aktivitetsbruk, behov for oversikt og avgrensede områder som tar spesielt hensyn til de aller minste barnas lek. Lekearealet bør være inspirerende og utfordrende for alle aldergruppene.

Planting av noen nyttevekster som bærbusker og frukttrær og mulighet for kjøkkenhage.

Avfallsskur / kompostbeholdere.

Boder til leker, sykler og redskap.

Gjerdene bør være min. 1,5 meter høye, ikke gjerder til å klatre på. Det må være tett slik at barna ikke kan krype under. Porten bør ha barnesikring. Dette for å sikre mot at barn går ut av barnehagens område og mot trafikk, sjøen el.

Den statlige normen for utendørs lekeareal er 6 ganger godkjent lekeareal inne, dvs. 31,8 m² pr. barn under 3 år og 24 m² pr. barn over 3 år.

Parkeringsplassen bør dimensjoneres for å ta «toppene» når barna leveres og hentes tidlig og sent på dagen. De fleste av personalet kjører

også bil til jobb, da mange er bosatt et godt stykke unna barnehagen. Ved tilstelninger, foreldremøter ol. trengs det også mye parkeringsplasser.

Det er ønskelig med en personalfløy som ikke berører uteområdet og hvor vi kan ha varelevering uten at lastebilene kjører på utelekeplassen, slik at det blir en sikker leveranse av varer.

Det bør være et godt synlig skilt på barnehagen som viser at det er Vanvikan barnehage. Tydelig merket hovedinngang / inngang for besøkende, og skilt med navn på avdelingene ved inngangene deres.

Hovedinngangen bør være synlig og markert med adkomst til administrasjon . Dette gjør det lettere for besøkende å orientere seg. Personalet bruker også hovedinngangen, og har personalgarderober og personalrom, kontor osv her. I tillegg skjer vareleveranser her.

De to småbarnsavdelingene kan ha felles inngangsdør, og de to storbarnsavdelingene kan også ha felles inngang.

De to småbarnsavdelingene kan ha felles garderobe , og det samme kan de to storbarnsavdelingene ha.

Det er viktig at det er et toalett ved hver av inngangene som barna kan benytte ved behov når de er ute, slik at de slipper å gå langt inn med utetøy og sko.

I **grovgarderoben** må det være plass til barnas støvler, utesko, regntøy og dresser. Det må være tørkemuligheter for klær i tilknytning til grovgarderoben. Tørkerom er mer hensiktsmessig enn tørkeskap..

Grovgarderoben må være så romslig at flere barn kan kle på seg samtidig. Det må være frostsikre kraner, sluk og rister tilgjengelig slik at barnas dresser kan spyles. Det bør settes opp en knaggerekke i grovgarderoben hvor det er plass til personalets utedresser/regntøy. Det bør være sluk i golvet i grovgarderobene.

Fingarderoben må være adskilt fra lekearealet slik at ikke trafikken ut og inn av garderobene forstyrrer aktiviteten på avdelingene, og sand, skitt og fukt trenger inn i lokalene.

Hvert barn skal ha sitt skap og hylle. Disse skal i størst mulig grad kunne betjenes av barna selv. Det bør være benker under skap og hyller.

Fingarderoben har en funksjon som informasjons- og møteplass for foreldrene. I fingarderoben er det fint om det er lave vinduer som fungerer som «vinkevindu» med utsyn til inngangsparti slik at barna ser barn og foreldre som kommer og går til barnehagen.

Det er greit at det er plass til at barna legger tøyet sitt ut over golvet når de skal kle på seg.

Det bør være veggplass til dokumentasjon, utstilling , informasjon osv i fingarderoben.

Stellerom og toaletter må ligge i nærhet til hovedrommet på hver avdeling. Stellerommene må ha hev- og senkbare stellebord med mulighet for å dusje barna. Det må være tilstrekkelig med hylleplass til oppbevaring av bleier, stellesaker, skiftetøy osv.

Det bør være et toalett i eller i umiddelbar nærhet til stellerommet. Det må være håndvask i nærheten av alle toaletter Alle vasker må ha berøringsfrie kraner. Det kan være greit med vaskerenne, slik at flere kan vaske hendene sine samtidig før måltid ol. Det bør være speil over vaskerennene. Toalettene bør ha barnestørrelse slik at det er enkelt for barna å benytte dem. Det bør minimum være ett toalett og ett vaskepunkt pr. 10 barn.

Stellerommene bør ligge slik at det ikke er innsyn fra uteareal eller innvendig lekeareal. Vi ønsker imidlertid at det er et vindu i døren inn til stellerommene i øyehøyde for personalet, slik at personalet har innsyn til stellerommet.

Det bør være sluk i golvene i stellerommene.

Vi synes det er viktig at hver avdeling har hvert sitt stellerom, da det er betydningsfullt i forhold til nærheten, kontakten og det pedagogiske som foregår i stellesituasjonen med ro, sang, regler.

Hver avdeling bør ha et større oppholdsrom og et eller to grupperom.

Lekearealet / avdelingen skal ivareta ulike aktiviteter og ha areal for å samle store og mindre barnegrupper. Det er viktig å ha skjermet areal for smågrupper , da stadig flere barn har behov for skjerming og å delta i små grupper for å greie å fungere godt.

Veggene bør være av materiale som tåler hard lek, at ting blir dunket inni uten å få merker. Golvet bør være tykt og mykt nok. Alle rom bør ha vinduer . Gode muligheter for lufting. Noen vinduer fra golv til tak med gode brede vindusposter å sitte i og leike på. Lydplater i tak.

Vi ønsker at alle dører har vindu i personalets øyehøyde, slik at det er lett å ha oversikt over alle rom.

Det bør være kontakter og lysbrytere over barnehøyde.

Alle barna bør ha sin egen skuff hvor de kan ha tegninger ol.

Kjøkken. De to småbarnsavdelingene og de to storbarnsavdelingene deler hvert sitt kjøkken. Kjøkkenene bør utformes slik at benken går i u-

form, slik at det er god benkeplass til at barna kan være med på baking og matlaging. Det bør være mulighet for å tilberede både varm og kald mat. Kjøkkenet må tilfredstille de hygieniske kravene som Mattilsynet stiller. Det må være rene og skitne soner. Det må være egen håndvask. Alle vasker i barnehagen må ha berøringsfri armatur. Kjøkkenene bør utstyres med godkjent oppvaskmaskin for storkjøkken og felles kjølerom for alle avdelinger og felles lagerrom for tørrvarer. Kjølerommet må ha vegger som er lette å renholde og som tilfredsstiller krav om temperatur. Barnehagen må ha fryser eller fryserom. Vi må også ha lager for tørrvarer. Det bør også tilrettelegges for plass til parkering av mattraller. Det bør tilrettelegges for at barnehagen har et eller to egne **spes.ped.rom** for barn som har behov for trening alene eller i en liten gruppe, og hvor de kan trekke seg tilbake og få ro.

Vi ønsker et fellesrom som to og to avdelinger deler på hvor vi kan ha verksted.

Barnehagen bør ha et større **fellesrom / samlingsrom** til bruk til foreldremøter, personalmøter, arrangement, større samlinger og opptredener/fester. Rommet bør være i tilknytning til kjøkken. Det bør utstyres med moduler som kan bygges opp til scene. Vi har kultur som satsingsområde ved siden av natur, og samler alle barna i barnehagen jevnlig til konserter, felles musikk-og dramastund, dans osv. Vi har et nært samarbeid med kulturskolen. Rommet kan også brukes til fysisk aktivitet/ boltrerom. Rommet skal være i daglig bruk, og bør utstyres med skyvedører, slik at det kan deles opp i mindre rom. På den måten blir bruken fleksibel. Det bør være et lager i tilknytning til fellesrommet, slik at man kan lagre utstyr lett tilgjengelig til bruk i fellesrommet. Samlingsrommet bør ha projektor, skjerm, høyttalere og mikrofon. Alle dører og vinduer må ha barnesikring mot klemskader.

To og to avdelinger kan ha felles **lagerrom** for ulike typer materiell og utstyr. Det bør være tilstrekkelig med lagerplass da man ofte kjøper inn større mengder med papir, formingsmateriale ol.

Vognbu . Vognbua bør være avlang med plass til alle barnas vogner på rekke på hver side med en midtgang imellom. Da blir det enkelt å kjøre hver vogn ut og inn på plassene i forhold til ulike sovetider ol. Det bør være hylleplass over hver vogn. Det bør være varme i vognbua, og golvet må lett kunne rengjøres. Vognbua bør ha vinduer, slik at vi kan lufte. Den bør ha bred dør, og plass til turvogner i tillegg til barnas vogner.

De minste barna sover ute i vogn. Barnehagen må ha en **sovebod** med tak og levegger. Den må skjermes mot regn, vind, katter og smådyr. Det bør etableres en arbeidsplass som gir godt tilsyn med soveboden. Den må tilrettelegges for rask evakuering, og dør må være bred nok til større vogner.

Det må være **kontor** for styrer. Kontoret bør utstyres med hev-senkpult og et møtebord. Kontoret må ha låsbare skap.

Arbeidsplasser for ansatte må tilrettelegges i eget rom. Det bør være minimum en arbeidsplass pr. avdeling, og det bør settes av minimum 4 kvm pr. arbeidsplass. Det bør være strømuttak tilgjengelig til alle pcer på arbeidsrommet som er oppe på veggen/ i alle bord, slik at man ikke snubler i ledninger som går over golvet. Det er hensiktsmessig å etablere ekstra arbeidsplasser med tanke på spes.ped. barnehagelærere og fagarbeidere. Hvis arbeidsplassene blir lagt langs veggene med hyller og låsbare skap/skuffer i tilknytning, kan det være et bord i midten til bruk for samarbeid med stømuttak til data i midten.

Skriver / kopimaskin kan gjerne ha et eget rom med lager av papir i tilknytning til rommet. Det bør være en trådløs skriver.

Barnehagen må ha et **personalrom** som er av en slik størrelse at minst halvparten av personalet kan spise der samtidig.

Barnehagen må ha **møterom** der det kan avvikles møter som er nødvendig for driften som avdelingsmøter, foreldresamtaler, planleggings- og samarbeidsmøter. Møterommene bør ha plass for møter med 8-10 deltagere.

Skriver og kopimaskin bør plasseres i eget rom. Det bør være lager for papir og annet kontormateriell i nærheten av skriver og kopimaskin.

Personalgarderoben bør ha tilstrekkelig mange garderobe plasser, og hver ansatt bør ha et låsbart skap.

Personalet bør ha to toaletter, hvorav det ene er et handicaptoalett. Det bør være en personaldusj.

Barnehagen bør ha et par voksentoaletter og et handicaptoalett.

Det bør være et eget **lager for renholdsutstyr**, vasketralle, mopper ol.

Her må det også være plass til vaskemaskin, moppevaskemaskin, tørketrommel, støvsuger ol. Det bør være sluk i golvet. Det må være hyller og skap til renholdsartikler. Noen skap må være låsbare til lager av renholdsmidler, desinfiserende midler ol. Døra til lagerrommet må også kunne låses.

Turid S. Fagerkind.